

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра ботаники

ПРОКОПОВИЧ

Екатерина Викторовна

**БИОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗНООБРАЗИЕ ЛИШАЙНИКОВ И
БЛИЗКОРОДСТВЕННЫХ ГРИБОВ ДУБРАВ РЕКИ СЛУЧЬ В
ПРЕДЕЛАХ ЗАКАЗНИКА «СРЕДНЯЯ ПРИПЯТЬ»**

Аннотация

к дипломной работе

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
ведущий научный сотрудник
А. П. Яцына

Допущена к защите

«___» _____ 2024 г.

И.О. зав. кафедрой ботаники

кандидат сельскохозяйственных наук, доцент

_____ В.Д. Поликсенова

Минск, 2024

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	4
ГЛАВА 1. ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРРИТОРИИ РЕСПУБЛИКАНСКОГО ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА «СРЕДНЯЯ ПРИПЯТЬ».....	6
ГЛАВА 2. ФЛОРИСТИЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ РЕСПУБЛИКАНСКОГО ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА «СРЕДНЯЯ ПРИПЯТЬ».....	11
2.1. Лесная растительность.....	11
2.2. Кустарниковая растительность.....	21
2.3. Луговая и болотная растительность.....	22
2.4. Водная растительность.....	26
2.5. Сорная растительность.....	27
ГЛАВА 3. ОБЪЕКТЫ, МАТЕРИАЛЫ И МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ..	28
ГЛАВА 4. АННОТИРОВАННЫЙ СПИСОК ЛИШАЙНИКОВ И БЛИЗКОРОДСТВЕННЫХ ГРИБОВ.....	32
ГЛАВА 5. ТАКСОНОМИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И СРАВНИТЕЛЬНО-ФЛОРИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЛИХЕНОБИОТЫ...	38
ГЛАВА 6. КЛАССИФИКАЦИЯ ЖИЗНЕННЫХ ФОРМ ЛИШАЙНИКОВ И БЛИЗКОРОДСТВЕННЫХ ГРИБОВ ДУБРОВ РЕКИ СЛУЧЬ В ПРЕДЕЛАХ ЗАКАЗНИКА «СРЕДНЯЯ ПРИПЯТЬ».....	46
ГЛАВА 7. ФИТОЦЕНОТИЧЕСКИЕ И СУБСТРАТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ЛИХЕНОБИОТЫ ДУБРОВ ЗАКАЗНИКА «СРЕДНЯЯ ПРИПЯТЬ».....	54
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	56
СПИСОК ЛИТЕРАТУРНЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	57

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 59 с., 12 рис., 6 табл., 30 источников.

ЛИШАЙНИКИ, ПОЙМЕННЫЕ ДУБРАВЫ, ОСОБО ОХРАНЯЕМЫЕ ПРИРОДНЫЕ ТЕРРИТОРИИ, ЗАКАЗНИК «СРЕДНЯЯ ПРИПЯТЬ»

Объект исследования: лишенобиота ландшафтного заказника «Средняя Припять».

Цель исследования: комплексный анализ разнообразия лишенобиоты пойменных дубрав р. Случь на территории ландшафтного заказника «Средняя Припять».

Методы исследования: классические сравнительно-морфологические методы идентификации образцов с использованием световой микроскопии.

Согласно данным исследования из 74 образцов – 97,2% лишайников относятся к эпигенным (расположенным на поверхности субстрата) и 2,8% – к эндогенным (расположенным внутри субстрата).

Преобладающим типом жизненных форм являются плагиотропные эпигенные лишайники с радиальным ростом слоевища – 80,6% от общего количества видов. Ортотропные эпигенные формы, с преобладанием верхушечного роста, составляют 11,1%. Переходные формы (плагио-ортотропные) составляют 5,5%. И наименьшее количество видов составляют эндогенные плагиотропные жизненные формы – 2,8% от общего количества видов.

Согласно морфологического типа слоевищ в исследуемых образцах лишайников пойменных дубрав заказника «Средняя Припять» преобладают накипные формы лишайников – 51,4% (37 видов). В свою очередь однообразно-накипные составляют 36 видов и только 1 вид относится к чешуйчатым накипным лишайникам. Листоватые лишайники составляют 29,2% от общего количества образцов (21 вид). Кустистые жизненные формы лишайников составляют 11,1% от общего количества образцов и представлены 8 видами.

Плагио-ортотропные жизненные формы представлены 4 видами бородавчато- или чешуйчато-кустистых лишайников (5,5%), входящих в подгруппу шило- или сцифовидных жизненных форм.

Таким образом, эколого-биоморфологический анализ выявил специфичность и значительное разнообразие форм лишайников и близкородственных грибов пойменных дубрав р. Случь в пределах заказника «Средняя Припять».

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 59 с., 12 мал., 6 табл., 30 крыніц.

ЛІШАЙНІКІ, ПОЙМАВЫЯ ДУБРОВЫ, АСАБЛІВА АХОЎНЫЯ ПРЫРОДНЫЯ ТЭРЫТОРЫІ, ЗАКАЗНІК «СЯРЭДНЯЯ ПРЫПЯЦЬ»

Аб'ект даследавання: ліхенабіёта ландшафтнага заказніка «Сярэдняя Прыпяць».

Мэта даследавання: комплексны аналіз разнастайнасці ліхенабіёты поймавых дуброў р. Случ на тэрыторыі ландшафтнага заказніка «Сярэдняя Прыпяць».

Метады даследавання: класічныя параўнальна-марфалагічныя метады ідэнтыфікацыі ўзораў з выкарыстаннем светлавой мікраскапіі.

Паводле дадзеных даследавання з 74 узораў – 97,2% лішайнікаў ставяцца да эпідэнальных (размешчаных на паверхні субстрата) і 2,8% – да эндэнальных (размешчаных у сярэдзіне субстрата).

Пераважным тыпам жыццёвых формаў з'яўляюцца плагіятропныя эпідэнальныя лішайнікі з радыяльным ростам слаявішча – 80,6% ад агульнай колькасці відаў. Артатропныя эпідэнальныя формы, з перавагай верхавіннага росту, складаюць 11,1%. Пераходныя формы (плагіе-артатропныя) складаюць 5,5%. І найменшую колькасць відаў складаюць эндэнальныя плагіятропныя жыццёвыя формы – 2,8% ад агульнай колькасці відаў.

Паводле марфалагічнага тыпу слаявішчаў у доследных узорках лішайнікаў поймавых дуброў заказніка «Сярэдняя Прыпяць» пераважаюць накіпныя формы лішайнікаў – 51,4% (37 відаў). У сваю чаргу аднастайна-накіпныя складаюць 36 відаў і толькі 1 від адносіцца да лускаватых накіпных лішайнікаў. Ліставатыя лішайнікі складаюць 29,2% ад агульнай колькасці ўзораў (21 выгляд). Кусцістыя жыццёвыя формы лішайнікаў складаюць 11,1% ад агульнай колькасці ўзораў і прадстаўлены 8 відамі.

Плагіе-артатропныя жыццёвыя формы прадстаўлены 4 відамі барадаўчата- або лускавата-кусцістымі лішайнікамі (5,5%), якія ўваходзяць у падгрупу шыла- або сцыфападобных жыццёвых формаў.

Такім чынам, экалага-біямарфалагічны аналіз выявіў спецыфічнасць і значную разнастайнасць формаў лішайнікаў і блізкароднасных грыбоў поймавых дуброў р. Случ у межах заказніка «Сярэдняя Прыпяць».

ABSTRACT

Thesis 59 pp., 12 figs., 6 tables., 30 sources.

LICHENS, FLOODPLAIN OAK TREES, SPECIALLY PROTECTED NATURAL AREAS, RESERVE «MIDDLE PRIPYAT»

Object of study: lichenobiota of a landscape reserve «Middle Pripyat».

Purpose of the study: comprehensive analysis of the diversity of lichenobiota in floodplain oak forests be found on the landscape's territory reserve «Middle Pripyat».

Research methods: classical comparative morphological methods of identifying samples using light microscopy.

According to a study of 74 – samples, 97.2% of lichens are epigenic (located on the surface of the substrate) and 2.8% – are endogenous (located inside the substrate).

The predominant type of life forms are plagiotropic epigenic lichens with radial thallus growth – 80.6% of the total number of species. Orthotropic epigenic forms, with a predominance of terminal growth, account for 11.1%. Transitional forms (plagio-orthotropic) account for 5.5%. And the smallest number of species are endogenous plagiotropic life forms – 2.8% of the total number of species.

According to the morphological type of thalli, in the studied samples of lichens of floodplain oak forests of the reserve «Middle Pripyat», crustal forms of lichens predominate – 51.4% (37 species). In turn, monotonous crustose species make up 36 species and only 1 specie belongs to scaly crustose lichens. Leafy lichens make up 29.2% of the total number of samples (21 species). The bushy life forms of lichens make up 11.1% of the total number of samples and are represented by 8 species.

Plagio-orthotropic life forms are represented by 4 species of warty or scaly-bush lichens (5.5%), which are part of the subgroup of awl or scyphoid life forms.

Thus, ecological-biomorphological analysis revealed the specificity and significant diversity of lichen's forms and closely related floodplain's fungi floodplain oak trees in the area of «Middle Pripyat» reserve.